Dan
Ciachir

Iosif Gafton al Râmnicului

În vara anului 1983 i-am fost prezentat episcopului Iosif Gafton al Râmnicului și Argeșului – cele două eparhii fuseseră contopite în 1948 – în cabinetul reședinței sale. Deși era foarte cald afară, ierarhul purta un flanel pe sub reverenda cenușie, iar lângă jilțul pe care stătea așezat era un radiator cu rezistențe înroșite. Născut în 1896, avea 87 de ani. Era înfiorător de slab: degetele, încheieturile mâinilor erau costelive, părul rărit, pielea feței pergamentoasă... Glasul îi era însă cavernos și autoritar, dicția limpede, scandată, apăsată. Avea limbajul cultivat, propriu unui om cu lecturi. Era reputat pentru un episod din analele nescrise ale Sinodului. Într-o ședință se dăduse citire unei scrisori a Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol conținând o expresie neogreacă pe care nu o cunoștea nici încercatul elinist Iustin Moisescu. Le-a tălmăcit-o Iosif Gafton. Era o sintagmă din domeniul navlosirii; o știa de la grecii din Galați de când era elev la seminarul de acolo.

Episcopul Iosif mi-a povestit că îl auzise drăcuind pe un oficial. I-a spus: „Păi dacă dumneata recunoști existența demonului, trebuie s-o recunoști și pe aceea a lui Dumnezeu, că doar El l-a creat". Pasiunea cu care vorbea sugera un temperament vulcanic. Fusese un predicator plin de plasticitate: „Dacă Dumnezeu l-ar fi menit pe om fumatului, atunci i-ar fi făcut și un coș în cap!"

În eparhia episcopului Iosif Gafton se găsea Mănăstirea Frăsinei, întemeiată de Sfântul Calinic de la Cernica. Ctitorul interzisese, sub incidența blestemului, fumatul, ca și intrarea femeilor în mănăstire. Familiile de închinători care veneau la Frăsinei se despărțeau la un kilometru de poarta chinoviei. Fetele și femeile rămâneau la un paraclis de lângă comuna Muierească de Sus, bărbații continuând drumul spre mănăstire. Rânduiala aceasta s-a păstrat și în timpul regimului comunist, Mănăstirea Frăsinei fiind singura cu acest statut, în afara celor de la Muntele Athos. Pentru a arăta că nu-i este teamă de blestem, o activistă locală s-a deghizat în bărbat și a pătruns în mănăstire. La scurt timp după aceea și-a pierdut mințile. După o ispravă identică, o altă femeie s-a sinucis.

După o jumătate de oră, Prea Sfințitul Iosif mi-a întins aceeași mână subțire de copil și am ieșit din palat. Avea să se stingă în vara anului următor. Era ultimul dintr-o generație de ierarhi. În februarie 1945 condusese delegația Bisericii noastre la întronizarea patriarhului Alexei I al Moscovei și al Întregii Rusii.

